

ELOGI ALS VERDAGUERIANS OFESOS Isidor Cònsul

Diu el refranyer: “*No hi ha cap geperut que es vegi el gep, ni cap banyut les banyes, i no hi ha pitjor cec que qui no hi vol veure*”. Narcís Garolera es devia quedar alleugit amb la descàrrega que va evacuar, dijous passat, en aquest suplement, tot i que el seu libel, *(Inqu)Isidor Cònsul*, es desqualifica sol pel gruix de ressentiment que tragina i pels estirabots que hi engalta sense venir a tomb.

Si m’ho permeten, per no confondre el lector, recordaré el punt de partida: el 25 de setembre, en carta a aquest diari, Garolera em reptà a pronunciar-me sobre la bondat, o no, de la seva edició de *Pàtria*, queixant-se que no l’hagués esmentada en un article d’opinió que tractava sobre el catalanisme de Verdaguer. Obedient, vaig fer els deures, com em demanava, per demostrar allò que tothom ja sap i comenta dins del món dels estudis verdaguerians: que és un nyap d’edició, plena d’errors, de rectificacions del text original de Verdaguer i de males lectures que capgiren, fins i tot, el sentit d’algun poema. Curt i ras, un desastre filològic. I això és tan indiscutible que només cal comparar l’edició de 1888 i la que ell ha establert.

Continuo amb el refranyer: “*Qui és vol inflar, per força ha de rebentar*”. Narcís de nom i de fets, en el sentit profund i etimològic, Garolera és un tipus enamorat d’ell mateix, dels que creuen que les cireres, pel sol fet que són ells qui les remena, han de ser bones per força. Estraferent un dels tòpics del vell cofoisme català, ho podria resumir dient: “Puix Garolera ho ha fet, Déu li do glòria”. Un servidor, però, prefereix mirar el món amb cautela i afegir, rere la petja irònica de mestre Fuster: “Puix Garolera ho ha fet, vejam com és”. I en aquest cas, a petició seva, no vaig fer sinó demostrar que l’edició de *Pàtria* és d’una lamentable mala traça filològica. I és llavors que ve la segona part: en comptes d’acceptar-ho, callar discretament i aplicar-se a treballar amb més rigor, a Garolera només se li acut tirar pilotes fora dient que són *errors de transcripció que, si hi són, es deuen més a una apressada confecció del volum que no pas a mancances de caràcter filològic*.

No perdem de vista el refranyer que, amb paciència de segles, ha anat destil·lant la veritat profunda de les coses i recorda, als Garoleres de torn, que “*d’homes és errar i de bèsties no esmenar*”. Ell, però, tossut, no només no esmena, sinó que cau en el perillós parany de dir que la té més llarga, la llista dels retrets. Així, en comptes d’assumir la responsabilitat que li pertoca, obre l’aixeta de la rancúnia i es buida en el verinós pamflet que em dedicà el dijous 7 de novembre. No deixa de ser curiós, tanmateix, per allò de les caramboles de la vida, que en el suplement on va aparèixer el meu article, n’hi havia un altre, signat per Gerard Horta, que repassava el seu pròleg a *En defensa pròpia* i el

deixava galdós per indocumentat i obsolet. No entraré en el seu joc de jo la tinc més llarga, tot i que no em costaria gens respondre amb el seu mateix aire inelegant, parlant, poso per cas, del seu particular rècord Guinness a l'hora de presentar, com si fossin inèdits, textos ja editats i coneguts. Amb la torna de publicar-los acompanyats de la trompeteria amb què acostuma a acomboiar la seva feina. No hi entraré perquè crec que el debat va per un altre costat i no s'han de convertir les pàgines d'aquest suplement en un correlat de *Cròniques marcianes*, o en el guirigai cridaner d'una tertúlia de la Cope.

Sí que voldria, però, puntualitzar alguns aspectes. Garolera parteix del supòsit que tinc butlla en aquest diari, però no al setmanari "El Temps" on diu que he rebut severes crítiques pels meus despropòsits. Que no tinc butlla en aquest diari ho demostra un fet tan obvi com la publicació del seu pamflet en forma d'article, i quant a "El Temps", es sabut que, en temes verdaguerians, Garolera exerceix de puntual informador a la columna que signa Víctor Ripoll. I informa amb tant de detall que fins i tot hi ha sortit punts confidencials, a l'esmentada columna, de les actes de les reunions de la Societat Verdaguer. I no es cap casualitat, tampoc, que no hi hagin aflatat ni una sola de les seves desbarrades filològiques, com les que vaig donar, com a botó de mostra, en el meu article. Ni hi sortiran, no patiu, perquè Garolera sí que té butlla al setmanari "El Temps", on regna, en un modèlic exercici de periodisme objectiu, com a únic entès verdaguerià.

També he de desmentir la meva suposada *animadversió* envers la seva persona. Quin motiu hi tindria per a aquesta animadversió? Puc demostrar-ho amb una llista de fets i detalls que ara no venen a tomb, però posaré l'exemple d'una carta seva, de 1999, on em deia: *veig que has encetat una trajectòria editorial oberta i responsable, per damunt de picabaralles personals, que cal supeditar sempre als interessos col·lectius. Aquesta actitud t'honora* En què quedem? Sóc un manefla i un perdonavides o tinc l'actitud responsable que diu la seva mateixa lletra?

Una darrera puntualització és per a respondre l'amenaça de si empremem sense permís la seva "edició definitiva" (sic) d'*Excursions i viatges* en el projecte d'edició de *Totes les obres de Verdaguer* que preparem. Ara no perdem l'oremus: que jo sàpiga, qui va establir l'edició definitiva d'*Excursions i viatges* és Jacint Verdaguer, que n'és l'autor. Que no pateixi, doncs, el professor Garolera, que nosaltres editem els textos de Verdaguer respectant-los i deixant clar quin és el paper del curador. Per més filòleg que se sigui, qui té cura d'una edició no pot manipular el text al seu antull. No serem temptats per les seves arts: ni afegirem, com ell ha fet, versos a *Canigó* ni graponejarem el text original de *Pàtria*. A contracor, reconeix que l'edició fou apressava i aquesta deu ser la mare dels ous. Si a més de batre el rècord, que ja té establert, de fer passar bou per

bèstia grossa, donant com a inèdits textos editats, també vol establir el del màxim nombre d'edicions de Verdaguer per any, la feina, és clar, se'n ressent i surt com surt.

Ja n'hi ha prou i tanco. Abans, però, i atès que l'empastifada no va mirar prim a l'hora d'esquitxar mestres i amics que reconec, i amb qui em reconec (Ricard Torrents, Joaquim Molas i Ramon Pinyol), és a ells a qui va dedicat l'elogi del títol.

Isidor Cònsul